

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (piata rozšírená komora)

z 5. júna 2024*

„Verejná služba – Úradníci – Odmena – Rodinné prídavky – Príspevok na nezaopatrené dieťa – Príspevok na vzdelanie – Rozhodnutia o skončení nároku na niektoré príspevky – Podmienky poskytnutia – Pojem ‚ukončenie štúdia‘ – Rovnosť zaobchádzania – Zásada riadnej správy vecí verejných – Vrátenie súm zaplatených bez právneho dôvodu – Článok 85 prvý odsek služobného poriadku – Zodpovednosť“

Vo veci T-123/23,

VA, v zastúpení: N. de Montigny, advokátka,

žalobca,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: T. Bohr a M. Brauhoff, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

VŠEOBECNÝ SÚD (piata rozšírená komora),

v zložení: predseda komory S. Pappasavvas, sudcovia J. Svaningsen, J. Laitenberger, J. Martín y Pérez de Nanclares a M. Stancu (spravodajkyňa),

tajomník: L. Ramette, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po pojednávaní z 23. januára 2024,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Žalobca, VA, svojou žalobou podanou na základe článku 270 ZFEÚ jednak navrhuje zrušenie rozhodnutí Úradu Európskej komisie pre správu a úhradu individuálnych nárokov (PMO) z 11. mája 2022, ktorými sa ruší jeho nárok poberať po 1. júli 2021 príspevok na nezaopatrené dieťa a príspevok na vzdelanie, ako aj daňové zvýhodnenie súvisiace s príspevkom na nezaopatrené

* Jazyk konania: francúzština.

dieťa, a od 13. júna 2022 na základe článku 85 Služobného poriadku úradníkov Európskej únie (ďalej len „služobný poriadok“) oznamuje vymáhanie týchto finančných nárokov, a jednak priznanie náhrady škody, ktorá mu z tohto dôvodu vznikla.

I. Okolnosti predchádzajúce sporu

- 2 Žalobca je úradníkom na generálnom sekretariáte Rady Európskej únie.
- 3 Jeho dcéra študovala na belgickej vysokej škole. Poslednú skúšku svojho študijného odboru zložila 18. júna 2021, 2. júla 2021 sa dozvedela o úspešnom zložení skúšok a potvrdenie o úspešnom absolvovaní dostala 27. augusta 2021. Akademický rok sa skončil 13. septembra 2021.
- 4 Žalobca do septembra 2021 na svoju dcéru poberal príspevok na nezaopatrené dieťa a príspevok na vzdelanie, stanovené v článkoch 2 a 3 prílohy VII služobného poriadku, a požíval daňové zvýhodnenie súvisiace s príspevkom na nezaopatrené dieťa, stanovené v nariadení Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 260/68 z 29. februára 1968, ktorým sa určujú podmienky a postup uplatňovania dane v prospech Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 56, 1968, s. 8) (ďalej len spoločne „predmetné finančné nároky“).
- 5 Žalobca 16. septembra 2021 podal v aplikácii „Sysper 2“ vyhlásenie o ukončení štúdia jeho dcéry, pričom uviedol, že jej posledná skúška bola 18. júna 2021.
- 6 Podľa rozhodnutia Rady (EÚ) 2019/792 z 13. mája 2019, ktorým sa Európska komisia – Úrad pre správu a úhradu individuálnych nárokov (PMO) – poveruje výkonom určitých právomocí zverených menovaciemu orgánu a orgánu oprávnenému uzatvárať pracovné zmluvy (Ú. v. EÚ L 129, 2019, s. 3), PMO je zodpovedný za správu a úhradu individuálnych finančných nárokov zamestnancov Generálneho sekretariátu Rady, vrátane predmetných finančných nárokov.
- 7 PMO 24. septembra 2021 informoval žalobcu, že vzhľadom na jeho vyhlásenie zo 16. septembra 2021 budú predmetné finančné nároky zrušené so spätnou účinnosťou od 1. júla 2021 (ďalej len „rozhodnutie z 24. septembra 2021“). Toto rozhodnutie tiež spresňovalo, že každá neoprávnene získaná suma bude viesť k vymáhaniu podľa článku 85 služobného poriadku a že žalobca dostane osobitné oznámenie s informáciami o spôsoboch vymáhania uvedených súm, ktoré boli neoprávnene vyplatené od 1. júla 2021. Rozhodnutie z 24. septembra 2021 obsahovalo zrážku vo výške 2 619,66 eura z výplatnej pásky za október 2021, ktorá zodpovedala výške predmetných finančných nárokov za obdobie od júla do septembra 2021 (ďalej len „sporné obdobie“).
- 8 Dňa 3. januára 2022 žalobca podal sťažnosť podľa článku 90 ods. 2 služobného poriadku proti tejto výplatnej páske (ďalej len „prvá sťažnosť“).
- 9 Rozhodnutím z 5. mája 2022 menovací orgán (ďalej len „MO“) zrušil rozhodnutie z 24. septembra 2021, ako aj následné vymáhanie, ktoré sa prejavilo na výplatnej páske za október 2021, a vrátil spis žalobcu príslušnému útvaru na opätovné preskúmanie jeho prípadu z dôvodu, že žalobca nebol vypočutý pred prijatím tohto posledného uvedeného rozhodnutia.

- 10 V nadväznosti na rozhodnutie z 5. mája 2022 PMO vyplatil v prospech žalobcu preddavok vo výške 3 500 eur. Táto suma zodpovedá zaplateniu štyroch mesačných splátok predmetných finančných nárokov.
- 11 Rozhodnutím z 11. mája 2022 PMO potvrdil zrušenie predmetných finančných nárokov so spätnou účinnosťou od 1. júla 2021 (ďalej len „prvé napadnuté rozhodnutie“), pričom žalobcu informoval, že tieto nároky môžu byť prehodnotené, ak bude schopný predložiť úradný dôkaz o tom, že „posledná skúška, odovzdanie a/alebo obhajoba práce“ jeho dcéry sa uskutočnila po júni 2021, a že môže predložiť svoje pripomienky v lehote pätnástich dní od doručenia tohto rozhodnutia. PMO okrem toho žalobcovi oznámil, že každá neoprávnene získaná suma bude vymáhaná na základe článku 85 služobného poriadku a že mu bude zaslané osobitné oznámenie s cieľom informovať ho o spôsoboch vymáhania neoprávnene vyplatených finančných nárokov od 1. júla 2021.
- 12 Dňa 13. júna 2022 bolo žalobcovi doručené oznámenie o vymáhaní podľa článku 85 služobného poriadku (ďalej len „druhé napadnuté rozhodnutie“). V tomto rozhodnutí sa uvádzalo, že celková suma, ktorú mal žalobca zaplatiť, bola 3 500 eur, že táto suma bude vrátená v troch mesačných splátkach od augusta 2022 a že má pätnásť dní od doručenia tohto rozhodnutia na predloženie svojich pripomienok.
- 13 V nadväznosti na toto rozhodnutie došlo k výmene e-mailov medzi žalobcom, jeho právnym zástupcom a PMO, ktorej cieľom bolo objasniť obsah prvého a druhého napadnutého rozhodnutia (ďalej spoločne len „napadnuté rozhodnutia“).
- 14 Konkrétne PMO e-mailom z 22. júna 2022 informoval žalobcu, že vzhľadom na to, že jeho dcéra uspela v júni 2021 v prvom skúškovom období, nemá už od júla 2021 právo na priznanie predmetných finančných nárokov. Okrem toho zdôraznil, že žalobca nepredložil iné dokumenty, ktoré by preukazovali, že jeho dcéra pokračovala vo vysokoškolskom štúdiu po 30. júni 2021. Pokiaľ ide o vymáhanie sumy 3 500 eur, PMO najmä spresnil, že žalobca dostal omylom namiesto troch štyri mesačné splátky dotknutých finančných nárokov (pozri bod 10 vyššie).
- 15 Dňa 9. augusta 2022 žalobca podal sťažnosť podľa článku 90 ods. 2 služobného poriadku proti napadnutým rozhodnutiam (ďalej len „druhá sťažnosť“), pričom tiež žiadal o náhradu výdavkov na advokátov vynaložených v rámci prvej sťažnosti.
- 16 MO zamietol druhú sťažnosť rozhodnutím z 9. decembra 2022.

II. Návrhy účastníkov konania

- 17 Žalobca navrhuje najmä, aby Všeobecný súd:
  - zrušil napadnuté rozhodnutia,
  - uložil Komisii povinnosť zaplatiť náhradu škody vo výške 2 441,84 eura,
  - uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

- 18 Na pojednávaní žalobca spresnil, že navrhuje zrušenie druhého napadnutého rozhodnutia len vo výške 2 619,66 eura, čo zodpovedá výške predmetných finančných nárokov, a nie vo výške 3 500 eur, čo bolo zaznamenané v zápisnici z pojednávania.
- 19 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zamietol žalobu ako nedôvodnú,
  - uložil žalobcovi povinnosť nahradiť trovy konania.

III. Právny stav

A. O návrhoch na zrušenie

- 20 Žalobca na podporu svojich návrhov na zrušenie uvádza päť žalobných dôvodov, z ktorých prvé tri smerujú proti prvému napadnutému rozhodnutiu a ďalšie dva smerujú proti druhému napadnutému rozhodnutiu.

1. O žalobných dôvodoch smerujúcich proti prvému napadnutému rozhodnutiu

- 21 Z týchto žalobných dôvodov je prvý v podstate založený na porušení článkov 2 a 3 prílohy VII služobného poriadku, druhý na porušení zásady rovnosti zaobchádzania a tretí na porušení zásady právnej istoty a zásady riadnej správy vecí verejných.

a) O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení článkov 2 a 3 prílohy VII služobného poriadku

- 22 Svojím prvým žalobným dôvodom žalobca tvrdí, že Komisia porušila články 2 a 3 prílohy VII služobného poriadku (ďalej len „dotknuté ustanovenia“), keď konštatovala, že jeho dcéra ukončila svoje štúdium na vysokej škole 18. júna 2021, čo je dátum jej poslednej skúšky, a že preto sa mu už nemali priznať predmetné finančné nároky za sporné obdobie. Podľa neho je dátumom ukončenia štúdia jeho dcéry, ktorým sa v prejednávanej veci končí priznanie predmetných finančných nárokov, dátum konca akademického roka, teda 13. september 2021, alebo prinajmenšom dátum, ku ktorému jeho dcéra dostala potvrdenie o úspešnom absolvovaní, teda 27. august 2021.
- 23 Žalobca sa subsidiárne domnieva, že dátum ukončenia štúdia by mal byť najskôr v okamihu, keď sa dieťa dozvie o výsledkoch skúšok, v prejednávanej veci 2. júla 2021, keďže práve od tohto okamihu dieťa pozná výsledok svojho posledného akademického roka, a teda môže si začať hľadať zamestnanie.
- 24 Komisia tvrdenia žalobcu odmieta.
- 25 Po prvé odpovedá, že vzhľadom na to, že predmetné ustanovenia zakladajú nárok na finančné dávky, majú sa vykladať reštriktívne. Dodáva, že predmetné finančné nároky závisia od skutočnej kontinuity školského alebo odborného vzdelávania a od pravidelného a celodenného navštevovania vzdelávacieho zariadenia. Po druhé z judikatúry súdov Európskej únie, najmä z rozsudkov z 21. novembra 1991, Costacurta/Komisia (C-145/90 P, EU:C:1991:435), a z 19. septembra 2018, HD/Parlament (T-604/16, neuvverejnený, EU:T:2018:562), vyplýva, že

predmetné finančné nároky sa musia posudzovať mesačne a musia sa prestať uplatňovať v okamihu, keď nezaopatrené dieťa už pravidelne a celodenne nenavštevuje zariadenie vyššieho vzdelávania. Okrem toho dieťa, ktoré prestalo navštevovať toto zariadenie, môže pracovať, mať príjem, a tak skutočne zabezpečiť svoje potreby. Po tretie pripomína, že článok 6 jej rozhodnutia zo 16. decembra 2013, ktorým sa stanovujú všeobecné vykonávacie ustanovenia na poskytovanie príspevku na vzdelanie, rozlišuje medzi školskými prázdninami na konci školského roka a prázdninami, ktoré nasledujú po poslednom školskom roku, po skončení ktorého dieťa ukončí svoje štúdium. Po štvrté žalobca nepreukázal, že bez vysokoškolského diplomu by jeho dcére bol odopretý prístup k určitému zamestnaniu alebo že by si nenašla primerané zamestnanie. Po piate pojem „ukončenie štúdia“ je autonómny a má sa vykladať jednotne vo všetkých členských štátoch, v ktorých deti zamestnancov študujú. Po šieste tvrdenie žalobcu týkajúce sa údajného porušenia článku 52 Charty základných práv Európskej únie nie je nijako preukázané.

- 26 Napokon, pokiaľ ide o subsidiárne tvrdenie, Komisia tvrdí, že nemožno prijať ani dátum oboznámenia sa s výsledkami skúšok, keďže po poslednej skúške študenti prestanú chodiť na prednášky a cvičenia, a teda pravidelne a celodenne navštevovať zariadenie vyššieho vzdelávania.
- 27 Všeobecný súd uvádza, že prvým žalobným dôvodom žalobca namieta porušenie predmetných ustanovení v rozsahu, v akom Komisia nesprávne vyložila podmienku týkajúcu sa „ukončenia štúdia“, čo viedlo k zániku predmetných finančných nárokov.
- 28 Účastníci konania sa predovšetkým nezhodujú na dátume, ku ktorému sa táto podmienka overuje, t. j. absolvovania záverečnej vysokoškolskej skúšky, oboznámenia sa s výsledkami záverečných skúšok, vydania potvrdenia o úspešnom absolvovaní alebo konca akademického roka. V prejednávanej veci sa tieto štyri okamihy nachádzajú v období od júna do septembra 2021.
- 29 Na úvod treba pripomenúť podmienky vzniku predmetných finančných nárokov, najmä príspevok na nezaopatrené dieťa a príspevok na vzdelanie, ako aj vzťah medzi týmito dvoma príspevkami.
- 30 Pokiaľ ide o príspevok na nezaopatrené dieťa, článok 2 prílohy VII služobného poriadku znie takto:
- „1. Úradník, ktorý má jedno alebo viac nezaopatrených detí, v súlade s odsekmi 2 a 3 nižšie poberá príspevok... za mesiac na každé nezaopatrené dieťa.
- ...
3. Príspevok sa poskytuje:
- a) automaticky na deti mladšie ako 18 rokov;
- b) na základe žiadosti s podpornými dôkazmi, predloženej úradníkom, na deti vo veku od 18 do 26 rokov, ktoré sa zúčastňujú na vzdelávaní alebo odbornej príprave.
- ...“
- 31 Pokiaľ ide o príspevok na vzdelanie, článok 3 ods. 1 prílohy VII služobného poriadku stanovuje:

„1. V súlade s podmienkami stanovenými vo všeobecných vykonávacích predpisoch úradník dostáva príspevok na vzdelanie zodpovedajúci skutočne vzniknutým nákladom do maximálnej výšky... mesačne na každé nezaopatrené dieťa v zmysle článku 2 ods. 2 tejto prílohy, ktoré má

aspoň päť rokov a pravidelne a celodenne navštevuje základnú alebo strednú školu, ktorá účtuje poplatky, alebo zariadenie vyššieho vzdelávania. ...

Nárok na tento príspevok vznikne prvým dňom mesiaca, v ktorom dieťa začne navštevovať vzdelávacie zariadenie prvého stupňa, a zanikne na konci mesiaca, v ktorom dieťa ukončí vzdelávanie, alebo na konci mesiaca, v ktorom dieťa dosiahne vek 26 rokov, podľa toho, čo nastane skôr. ...“

- 32 Z týchto ustanovení vyplýva, že príspevok na vzdelanie je len dôsledkom príspevku na nezaopatrené dieťa, pričom prvý príspevok nemožno priznať, ak predtým neboli splnené podmienky na získanie druhého príspevku. Normotvorca totiž tým, že spresnil, že príspevok na vzdelanie sa vypláca „na každé nezaopatrené dieťa v zmysle článku 2 ods. 2 tejto prílohy, ktoré má aspoň päť rokov“, chcel podmieniť nárok na tento príspevok predchádzajúcim splnením podmienok stanovených na priznanie príspevku na nezaopatrené dieťa. Inými slovami, príspevok na vzdelanie môže byť vyplatený len vtedy, ak má úradník nezaopatrené dieťa vo veku aspoň piatich rokov, na ktoré poberá takýto príspevok.
- 33 Nárok na príspevok na vzdelanie je okrem toho podmienený splnením druhej kumulatívnej podmienky, ktorou je pravidelné a celodenné navštevovanie vzdelávacieho zariadenia týmto dieťaťom.
- 34 Keďže príspevok na vzdelanie môže byť priznaný, ako bolo spresnené v bode 32 vyššie, len vtedy, ak sú vopred splnené podmienky umožňujúce získať príspevok na nezaopatrené dieťa, vyplýva z toho, že posúdenie podmienky riadneho a celodenného navštevovania vzdelávacieho zariadenia (ďalej len „podmienka navštevovania“) sa musí vykonať neskôr po tom, čo sa preukáže, že dieťa, pre ktoré sa žiada príspevok na vzdelanie, je závislé od úradníka.
- 35 Vzhľadom na tieto úvahy bude Všeobecný súd v prvom rade analyzovať, či boli počas sporného obdobia splnené podmienky na získanie príspevku na nezaopatrené dieťa, a v druhom rade, či dcéra žalobcu splňala tiež podmienku navštevovania stanovenú v článku 3 ods. 1 prílohy VII služobného poriadku, aby mu vznikol nárok na príspevok na vzdelanie.

1) O splnení podmienok na priznanie príspevku na nezaopatrené dieťa počas sporného obdobia

- 36 Treba pripomenúť, že v prípade, o aký ide v prejednávanej veci, keď dieťa študuje na vysokej škole, je nárok na príspevok na nezaopatrené dieťa podmienený splnením troch podmienok, a to skutočnou starostlivosťou úradníka o svoje dieťa, skutočnosťou, že dieťa má 18 až 26 rokov, a skutočnosťou, že dieťa sa zúčastňuje na vzdelávaní alebo odbornej príprave (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. novembra 2021, KR/Komisia, T-408/20, neuverejnžený, EU:T:2021:788, bod 24).
- 37 V prejednávanej veci treba konštatovať, že Komisia nespochybňuje prvú a druhú podmienku, ani „školský“ charakter vzdelania, na ktorom sa zúčastňovala dcéra žalobcu. Naopak tretia podmienka týkajúca sa absolvovania školského vzdelávania podľa nej nie je splnená, keďže dcéra žalobcu už od 18. júna 2021, t. j. od dátumu svojej poslednej skúšky, neštudovala.
- 38 V tejto súvislosti treba uviesť, že „štúdium“ pozostáva z viacerých etáp, ako je účasť na predmetoch stanovených v študijnom programe a na skúškach týkajúcich sa týchto predmetov, hodnotenie týchto skúšok a po poslednej z týchto skúšok, poskytnutie záverečných výsledkov vzdelávacím

zariadením, ktoré zabezpečuje predmetné štúdium, potvrdzujúcich úspešné absolvovanie štúdia. Tieto etapy sú navzájom neoddeliteľné, pretože účasť na skúškach umožňuje posúdiť nadobudnutie zručností a vedomostí študenta v rámci vyučovaných predmetov.

- 39 Keďže študent môže byť informovaný o tom, že úspešne ukončil svoje vzdelávanie, až po vykonaní všetkých skúšok a po sprístupnení výsledkov týchto skúšok vzdelávacím zariadením, práve od momentu, keď sú k dispozícii konečné výsledky, sa musí považovať za študenta, ktorý sa už nezúčastňuje na vzdelávaní v zmysle článku 2 ods. 3 písm. b) prílohy VII služobného poriadku.
- 40 Na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, teda dieťa vo veku od 18 do 26 rokov, ktoré absolvovalo školské vzdelanie alebo odbornú prípravu, zostáva závislé od úradníka nie do okamihu, keď toto dieťa absolvuje svoju poslednú skúšku, ale až do okamihu, keď vzdelávacie zariadenie poskytne konečné výsledky.
- 41 Tento výklad je navyše v súlade s judikatúrou, akou je judikatúra vyplývajúca z rozsudku zo 17. apríla 2002, Sada/Komisia (T-325/00, EU:T:2002:101, bod 37), podľa ktorej sa ustanovenia práva Únie, ktoré zakladajú nárok na finančné plnenia, majú vykladať reštriktívne, ako aj s ustanoveniami vyplývajúcimi z rozsudkov z 21. novembra 1991, Costacurta/Komisia (C-145/90 P, EU:C:1991:435, bod 6), a z 19. septembra 2018, HD/Parlament (T-604/16, neuvverejnený, EU:T:2018:562, bod 133), podľa ktorej z dôvodu mesačnej povahy predmetných finančných nárokov sa otázka, či sú splnené podmienky na ich priznanie, musí posudzovať mesačne.
- 42 Keďže totiž príspevok na nezaopatrené dieťa je príspevkom vyplácaným mesačne a pre dieťa vo veku od 18 do 26 rokov na základe „odôvodnenej žiadosti“, úradník je povinný informovať administratívu o ukončení štúdia svojho dieťaťa a bezodkladne jej oznámiť dátum, ku ktorému boli konečné výsledky sprístupnené vzdelávacím zariadením, aby mohla ihneď zastaviť vyplácanie tohto príspevku.
- 43 V prejednávanej veci tak z prílohy A.9 žaloby, ktorá obsahuje potvrdenie o úspešnom absolvovaní z 27. augusta 2021 vydané vysokou školou, na ktorej bola zapísaná dcéra žalobcu, ako aj z e-mailu právneho oddelenia tej istej vysokej školy predloženého žalobcom v rámci opatrenia na zabezpečenie priebehu konania zo 7. decembra 2023 vyplýva, že konečné výsledky poskytla vysoká škola 2. júla 2021, teda v deň, keď si dcéra žalobcu už mohla stiahnuť potvrdenie o úspešnom absolvovaní. V dôsledku toho vzhľadom na úvahy uvedené v bodoch 38 až 40 vyššie treba konštatovať, že od mesiaca nasledujúceho po dni, keď boli konečné výsledky poskytnuté vzdelávacím zariadením, teda od augusta 2021, dcéra žalobcu už nemohla byť považovaná za nezaopatrenú dcéru žalobcu a žalobca už nemal nárok na príspevok na nezaopatrené dieťa.
- 44 Z vyššie uvedeného vyplýva, že Komisia sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia, keď odmietla priznať žalobcovi príspevok na nezaopatrené dieťa na júl 2021. Naproti tomu mu správne zamietla tento príspevok na august a september 2021.
- 45 Takéto zamietnutie nemožno spochybníť ďalšími tvrdeniami predloženými žalobcom, ktoré majú preukázať, že mal nárok na príspevok na nezaopatrené dieťa tak za august, ako aj za september 2021. Po prvé v rozsahu, v akom žalobca tvrdí, že podľa vysokej školy, ktorú navštevovala jeho dcéra, ako aj podľa belgických orgánov, si táto dcéra zachovala postavenie študenta až do konca septembra 2021, treba sa rovnako ako Komisia domnievať, že predmetné ustanovenia sa majú vykladať autonómne. Ako však bolo uvedené v bodoch 38 až 40 vyššie, článok 2 ods. 3 písm. b) prílohy VII služobného poriadku sa má vykladať v tom zmysle, že práve od okamihu, keď boli

konečné výsledky poskytnuté vzdelávacím zariadením, sa má dieťa považovať za dieťa, ktoré sa už „nezúčastňuje na vzdelávaní“ v zmysle tohto ustanovenia. Je teda celkom možné, že dieťa ukončí svoje štúdium pred koncom akademického roka, aj keď podľa vysokej školy alebo právnej úpravy štátu, v ktorom má vysoká škola svoje sídlo, môže mať postavenie študenta až do konca tohto roka.

- 46 Po druhé tvrdenie, podľa ktorého je na začatie výkonu určitých povolání potrebný vysokoškolský diplom, nie je vôbec podložené a predovšetkým sa zdá byť v rozpore s tvrdeniami, ktoré sú predmetom tejto žaloby. Treba totiž konštatovať, že hoci bol tento diplom odovzdaný jeho dcére 8. októbra 2021 (pozri bod 12 žaloby), žalobca netvrdí, že mu mali byť priznané predmetné finančné nároky aj za október 2021. Okrem toho žalobca v bode 93 žaloby tvrdí, že jeho dcéra si našla zamestnanie od 1. októbra 2021, teda týždeň pred odovzdaním diplomu.
- 47 Po tretie, pokiaľ ide o tvrdenie uvedené žalobcom v replike, podľa ktorého výklad predmetných ustanovení zo strany Komisie je v rozpore s článkom 52 Charty základných práv a so zásadou rovnosti zaobchádzania, treba uviesť, že jednak toto tvrdenie nie je nijako podložené ani rozvedené a jednak podobné tvrdenie bolo v každom prípade uvedené aj v rámci druhého žalobného dôvodu založeného na porušení zásady rovnosti zaobchádzania, ktorý bude analyzovaný nižšie.

2) O splnení podmienky navštevovania stanovenej v článku 3 ods. 1 prílohy VII služobného poriadku počas sporného obdobia

- 48 Na úvod treba uviesť, že vzhľadom na to, že žalobca nemá nárok na príspevok na nezaopatrené dieťa na august a september 2021 (pozri bod 44 vyššie) nemôže sa domáhať, ako vyplýva z bodu 32 vyššie, príspevku na vzdelanie na tieto mesiace.
- 49 V dôsledku toho sa Komisia nedopustila nesprávneho právneho posúdenia, keď žalobcovi za august a september 2021 zamietla aj príspevok na vzdelanie.
- 50 Navyše treba analyzovať, ako bolo uvedené v bode 35 vyššie, či bola v júli 2021 splnená podmienka navštevovania.
- 51 Podľa Komisie táto podmienka už v podstate nie je splnená, ak dieťa absolvuje poslednú skúšku, keďže od tohto okamihu si môže nájsť zamestnanie a zarábať si na živobytie. Tento výklad vychádza z predpokladu, rovnako ako v prípade príspevku na nezaopatrené dieťa, podľa ktorého dieťa ukončí štúdium po absolvovaní poslednej skúšky.
- 52 Takýto predpoklad je však nesprávny.
- 53 Ako bolo totiž uvedené v bodoch 38 až 40 vyššie v rámci analýzy podmienok priznania príspevku na nezaopatrené dieťa, ukončenie štúdia predstavuje dátum, ku ktorému vzdelávacie zariadenie sprístupnilo konečné výsledky.
- 54 Úvahy uvedené v bodoch 38 až 44 vyššie týkajúce sa príspevku na nezaopatrené dieťa tak treba prebrať na analýzu podmienky navštevovania stanovenej v článku 3 ods. 1 prílohy VII služobného poriadku na priznanie príspevku na vzdelanie.
- 55 Z toho vyplýva, že práve od okamihu, keď vzdelávacie zariadenie sprístupnilo konečné výsledky, sa musí dieťa úradníka považovať za dieťa, ktoré už pravidelne a celodenne nenavštevuje vzdelávacie zariadenie v zmysle článku 3 ods. 1 prílohy VII služobného poriadku.

- 56 Keďže konečné výsledky boli v prejednávanej veci sprístupnené 2. júla 2021, keď si dcéra žalobcu mohla navyše stiahnuť potvrdenie o úspešnom absolvovaní, treba konštatovať, že až do tohto dátumu sa dcéra mala považovať za osobu pravidelne a celodenne navštevujúcu vzdelávacie zariadenie poskytujúce jej vzdelanie, takže žalobca mal nárok na príspevok na vzdelanie za júl 2021.
- 57 V dôsledku toho treba dospieť k záveru, že Komisia sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia, keď odmietla priznať žalobcovi príspevok na vzdelanie za júl 2021.
- 58 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba zrušiť prvé napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom žalobcovi odmieta priznať predmetné finančné nároky za júl 2021.
- 59 Následne treba určiť, či ostatné žalobné dôvody smerujúce proti prvému napadnutému rozhodnutiu môžu viesť k zrušeniu toho istého rozhodnutia aj v rozsahu, v akom zamietla žalobcovi predmetné finančné nároky za august a september 2021.

b) O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady rovnosti zaobchádzania

- 60 Žalobca v podstate tvrdí, že Komisia porušila zásadu rovnosti zaobchádzania, keďže je diskriminovaný v porovnaní s úradníkom, ktorého dieťa ukončí štúdium v druhom skúškovom období.
- 61 Komisia tvrdenia žalobcu odmieta.
- 62 Podľa ustálenej judikatúry zásada rovnosti zaobchádzania vyžaduje, aby sa s porovnateľnými situáciami nezaobchádzalo rôznym spôsobom a aby sa s rôznymi situáciami nezaobchádzalo rovnakým spôsobom, pokiaľ takéto zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené. Konkrétnejšie, požiadavka týkajúca sa porovnateľnosti situácií na účely určenia existencie porušenia zásady rovnosti zaobchádzania sa musí posudzovať z hľadiska všetkých prvkov, ktoré ich charakterizujú [pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. marca 2022, Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Priamy účinok), C-205/20, EU:C:2022:168, body 54 a 55 a citovanú judikatúru].
- 63 Treba však konštatovať, že situácia študenta, ktorý úspešne zloží svoje skúšky v prvom skúškovom období, sa líši od situácie študenta, ktorý musí prísť na druhé skúškové obdobie s možnosťou opätovne nespraviť skúšku, a teda neukončiť svoje štúdium v priebehu toho istého akademického roka. V prvom prípade totiž študenta už možno považovať za osobu, ktorá ukončila svoje vzdelávanie, zatiaľ čo v druhom prípade študent bude pokračovať vo svojom vzdelávaní a pred ukončením štúdia sa bude musieť podrobiť novým skúškam.
- 64 Žalobca, ktorého dcéra sa mohla oboznámiť s konečnými výsledkami už 2. júla 2021 (pozri bod 43 vyššie), nemôže svoju situáciu platne prirovnávať k situácii úradníka, ktorého dieťa ešte muselo po 2. júli 2021 zložiť skúšky v druhom skúškovom období.
- 65 Preto treba druhý žalobný dôvod zamietnuť ako nedôvodný.

c) O treťom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady právnej istoty a zásady riadnej správy vecí verejných

- 66 Pokiaľ ide o údajné porušenie zásady právnej istoty, žalobca tvrdí, že výklad predmetných ustanovení Komisiou vytvára právnu neistotu, keďže vedie *ex offio* k spätnému vymáhaniu predmetných finančných nárokov. Úradník totiž nemôže v čase poslednej skúšky svojho dieťaťa vedieť, či na nej dieťa uspeje alebo neuspeje v prvom skúškovom období, keďže výsledky budú oznámené až neskôr.
- 67 Pokiaľ ide o údajné porušenie zásady riadnej správy vecí verejných, žalobca tvrdí, že s jeho spisom sa zaobchádzalo nejasne, pretože Komisia prijala v prvom napadnutom rozhodnutí rovnaké stanovisko ako v rozhodnutí z 24. septembra 2021, ktoré však bolo zrušené. V tejto súvislosti žalobca spresňuje, že Komisia sa nemôže odvolávať na skutočnosť, že vzhľadom na to, že rozhodnutie, ktorým sa vyhovel prvej sťažnosti, mu nespôsobuje ujmu, nebola povinná ho odôvodniť. Táto nejasnosť viedla žalobcu k tomu, aby podal druhú sťažnosť týkajúcu sa toho istého predmetu ako prvá.
- 68 Komisia tieto tvrdenia odmieta.
- 69 Pokiaľ ide po prvé o výhradu založenú na porušení zásady právnej istoty, treba uviesť, že sa týka situácie, v ktorej úradník, ktorý vyhlási ukončenie štúdia svojho dieťaťa v čase, keď sa dozvie o jeho výsledkoch, je vystavený spätnému vymáhaniu na základe článku 85 služobného poriadku, ako by to bolo v prejednávanej veci, ak by žalobca uviedol ako dátum ukončenia štúdia 2. júl 2021. Vzhľadom na to, že porušenie zásady právnej istoty by aj za predpokladu, že by bolo dôvodné, v prejednávanej veci viedlo k zrušeniu napadnutého rozhodnutia len za júl 2021, a nie za august a september 2021 (pozri bod 59 vyššie), táto výhrada musí byť zamietnutá ako neúčinná (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. júna 2022, Cristescu/Komisia, T-754/20, neuvyverejnený, EU:T:2022:316, bod 171).
- 70 Pokiaľ ide po druhé o výhradu založenú na porušení zásady riadnej správy vecí verejných, treba najskôr uviesť, že v rozsahu, v akom žalobca namieta údajný nedostatok odôvodnenia rozhodnutia, ktorým sa vyhovel prvej sťažnosti, a údajný nesprávny postup v jeho veci, ktoré ho nútili obrátiť sa na advokáta na účely vypracovania prvej sťažnosti, sú tieto tvrdenia tiež neúčinné, keďže sa týkajú zákonnosti rozhodnutia z 24. septembra 2021, ktoré však nie je predmetom tejto žaloby.
- 71 Ďalej skutočnosť, že administratíva v nadväznosti na zrušenie z dôvodu porušenia práva byť vypočutý prijme z vecného hľadiska rovnaké riešenie, nie je v rozpore so zásadou riadnej správy vecí verejných, keďže takéto porušenie vyžaduje len to, aby sa v správnom konaní pokračovalo od fázy dotknutej protiprávnosťou, a nie nevyhnutne, aby bol výsledok tohto konania odlišný.
- 72 Napokon a v každom prípade, ako správne tvrdí Komisia, žalobca nepreukázal, že údajné porušenie zásady riadnej správy vecí verejných malo vplyv na dôvodnosť prvého napadnutého rozhodnutia, ktoré by mohlo mať za následok jeho zrušenie.
- 73 Tento žalobný dôvod treba preto zamietnuť ako nedôvodný.
- 74 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba prvé napadnuté rozhodnutie zrušiť v rozsahu, v akom žalobcovi odmieta priznať predmetné finančné nároky za júl 2021.

2. O žalobných dôvodoch smerujúcich proti druhému napadnutému rozhodnutiu

75 Z týchto žalobných dôvodov je prvý v podstate založený na porušení práva žalobcu na priznanie predmetných finančných nárokov a druhý na porušení článku 85 služobného poriadku.

a) O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení práva žalobcu, aby mu boli priznané predmetné finančné nároky

76 Žalobca tvrdí, že vzhľadom na to, že druhé napadnuté rozhodnutie je založené na prvom napadnutom rozhodnutí, ktoré je protiprávne z dôvodov uvedených v rámci prvých troch žalobných dôvodov smerujúcich proti prvému napadnutému rozhodnutiu, toto druhé rozhodnutie musí byť tiež zrušené.

77 Komisia odpovedá, že vzhľadom na to, že prvé napadnuté rozhodnutie je zákonné, druhé napadnuté rozhodnutie nesmie byť zrušené.

78 Keďže Všeobecný súd v bode 74 vyššie konštatoval, že prvé napadnuté rozhodnutie treba zrušiť v rozsahu, v akom odmieta žalobcovi priznať predmetné finančné nároky za júl 2021, to isté platí pre druhé napadnuté rozhodnutie. Keďže tento mesačný príspevok nie je, ako vyplýva z analýzy prvého žalobného dôvodu smerujúceho proti prvému napadnutému rozhodnutiu, „neoprávnené poberaný“ v zmysle článku 85 služobného poriadku, vyplýva z toho, že druhé napadnuté rozhodnutie sa musí zrušiť v rozsahu, v akom sa týka predmetných finančných nárokov za júl 2021.

79 Teraz treba určiť, či druhý žalobný dôvod smerujúci proti druhému napadnutému rozhodnutiu môže viesť k zrušeniu toho istého rozhodnutia aj v rozsahu, v akom ide o predmetné finančné nároky za august a september 2021.

b) O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 85 služobného poriadku

80 Žalobca tvrdí, že bol pevne presvedčený, že bude môcť poberať predmetné finančné nároky do septembra 2021, a to najmä z dôvodu, že jednak neexistuje ustanovenie ani judikatúra potvrdzujúca prax PMO a jednak že administratíva mu vyplatila 3 500 eur „v rámci zrušenia“ rozhodnutia z 24. septembra 2021. Okrem toho Komisia nepredložila dôkaz ani o tom, že skutočne vedel o nezrovnalostiach pri vyplácaní predmetných finančných nárokov, ani o tom, že táto nezrovnalosť bola taká zjavná, že o nej musel vedieť.

81 Komisia tvrdenia žalobcu odmieta.

82 Článok 85 služobného poriadku stanovuje, že „každá neoprávnená platba musí byť nahradená, ak príjemca vedel, že neexistuje dostatočný dôvod na platbu, alebo ak neoprávnenosť platby bola taká zjavná, že o nej musel vedieť“. Z tohto znenia vyplýva, že na to, aby neoprávnená platba mohla byť nahradená, je nevyhnutné predložiť dôkaz, že príjemca skutočne vedel o neoprávnenosti platby alebo že neoprávnenosť bola tak zjavná, že o nej musel vedieť (pozri rozsudok zo 14. júna 2018, Spagnolli a i./Komisia, T-568/16 a T-599/16, EU:T:2018:347, bod 145 a citovanú judikatúru).

83 V prejednávanej veci treba uviesť, že ako vyplýva z rozhodnutia o zamietnutí druhej sťažnosti a ako spresnila Komisia na pojednávaní, MO zamýšľal založiť druhé napadnuté rozhodnutie na druhom predpoklade stanovenom v článku 85 služobného poriadku.

- 84 Všeobecný súd sa tak vo svojej analýze obmedzí na overenie, či sa Komisia mohla domnievať, že neoprávnenosť platby bola taká zjavná, že žalobca o nej musel vedieť.
- 85 Podľa ustálenej judikatúry výraz „taká zjavná“, ktorý charakterizuje neoprávnenosť platby v zmysle článku 85 prvého odseku služobného poriadku neznamena, že príjemca neoprávnených platieb je oslobodený od akejkoľvek snahy o úvahu alebo kontrolu. Naopak táto povinnosť vznikne v prípade, ak ide o omyl, ktorý by si všimol bežne starostlivý úradník, o ktorom sa predpokladá, že pozná pravidlá upravujúce jeho plat (pozri rozsudok z 18. júna 2019, Quadri di Cardano/Komisia, T-828/17, neuvyverejnený, EU:T:2019:422, bod 47 a citovanú judikatúru).
- 86 Okrem toho nie je nutné, aby dotknutý úradník mal pri výkone povinnosti náležitej starostlivosti, ktorá mu prináleží, možnosť presne určiť rozsah omylu, ktorého sa dopustila administratíva. V tejto súvislosti stačia jeho pochybnosti o dôvodnosti predmetných platieb na to, aby mu vznikla povinnosť obrátiť sa na administratívu s cieľom vykonať potrebné preskúmanie (pozri rozsudok z 18. júna 2019, Quadri di Cardano/Komisia, T-828/17, neuvyverejnený, EU:T:2019:422, bod 49 a citovanú judikatúru).
- 87 V prejednávanej veci treba uviesť, že ako vyplýva z bodu 43 vyššie, konečné výsledky vzdelávania, ktoré dcéra žalobcu absolvovala, boli sprístupnené vzdelávacím zariadením od 2. júla 2021, keď si už mohla stiahnuť potvrdenie o úspešnom absolvovaní. Okrem toho zo spisu, ktorý má Všeobecný súd k dispozícii, nevyplýva, že by dcéra žalobcu pokračovala v predmetnom vzdelávaní alebo v inom vzdelávaní po 2. júli 2021, čo by mohlo odôvodniť nárok na priznanie predmetných finančných nárokov od augusta 2021.
- 88 Vzhľadom na tieto okolnosti mohol žalobca pochybovať o tom, že od augusta 2021 už nemá byť príjemcom predmetných finančných nárokov.
- 89 Vzhľadom na to, že protiprávnosť tejto platby bola zjavná, žalobca o nej musel vedieť.
- 90 Vzhľadom na vyššie uvedené treba tento žalobný dôvod zamietnuť a zrušiť druhé napadnuté rozhodnutie len v rozsahu, v akom sa týka predmetných finančných nárokov za júl 2021.

B. O návrhu na náhradu škody

- 91 Žalobca v podstate tvrdí, že utrpel majetkovú ujmu vo výške 2 441,84 eura zodpovedajúcu výške nákladov na advokátov vynaložených pri vypracovaní jeho prvej sťažnosti z dôvodu, že Komisia porušila zásady riadnej správy vecí verejných, právnej istoty a „predvídateľnosti“, keďže napadnuté rozhodnutia boli zhodné s tými, ktoré boli zrušené rozhodnutím, ktorým sa vyhovelu prvej sťažnosti.
- 92 Komisia tvrdenia žalobcu odmieta.
- 93 Treba pripomenúť, že náklady na advokátov vynaložené počas konania pred podaním žaloby, s výnimkou mimoriadnych okolností, nemôžu predstavovať nahraditeľnú majetkovú škodu, keďže využitie služby advokáta nie je stanovené pravidlami služobného poriadku v štádiu pred podaním žaloby a patrí tak do výlučnej osobnej zodpovednosti dotknutého úradníka. Nič v spise v prejednávanej veci však neumožňuje preukázať existenciu takýchto výnimočných okolností (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. februára 2022, OA/EHSV, T-671/20, neuvyverejnený, EU:T:2022:82, bod 58 a citovanú judikatúru).

- 94 Okrem toho, ako bolo uvedené v bode 71 vyššie, skutočnosť, že správny orgán prijme po zrušení pre porušenie práva byť vypočutý rovnaké riešenie vo veci samej, nie je v rozpore so zásadou riadnej správy vecí verejných, ani so zásadou právnej istoty a „zásadou predvídateľnosti“, na ktoré sa žalobca nijako neodvolával, a nemôže teda predstavovať protiprávnosť umožňujúcu vznik mimozmluvnej zodpovednosti Únie.
- 95 Návrh žalobcu smerujúci k získaniu náhrady údajnej majetkovej škody treba preto zamietnuť ako nedôvodný.
- 96 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba napadnuté rozhodnutia zrušiť v rozsahu, v akom sa týkajú predmetných finančných nárokov za júl 2021, a v zostávajúcej časti žalobu zamietnuť.

IV. O trovách

- 97 Podľa článku 134 ods. 1 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.
- 98 Keďže Komisia nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania v súlade s návrhom žalobcu.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (piata rozšírená komora)

rozhodol takto:

- 1. Rozhodnutia Úradu Európskej komisie pre „správu a úhradu individuálnych nárokov“ (PMO) z 11. mája 2022, ktorými sa ruší nárok VA poberať po 1. júli 2021 príspevok na nezaopatrené dieťa a príspevok na vzdelanie, ako aj daňové zvýhodnenie súvisiace s týmito príspevkami, a od 13. júna 2022 na základe článku 85 Služobného poriadku úradníkov Európskej únie oznamuje vymáhanie týchto finančných nárokov, sa zrušujú v rozsahu, v akom sa týkajú uvedených nárokov za júl 2021.**
- 2. V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.**
- 3. Komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vznikli VA.**

Papasavvas

Svenningsen

Laitenberger

Martín y Pérez de Nanclares

Stancu

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu z 5. júna 2024.

Podpisy